

Utdanning i spesialiteten Psykiatri for Helse Førde

Utdanningsvirksomheten skal sørge for at utdanningen av legespesialister skjer innen faglige forsvarlige rammer og på en måte som sikrer tilstrekkelig kvalitet og gjennomstrømming i utdanningsløpet. Det skal lages en overordnet utdanningsplan for den enkelte spesialitet som angir hvordan virksomheten vil sikre at leger i spesialisering kan oppnå læringsmålene. Formålet med den overordna utdanningsplanen for hver av spesialitetene er å beskrive oppbygning og rekkefølge for hele utdanningsløpet i spesialiteten, inkludert spesialiserings- og supplerings-tjeneste.

Spesialitet: Voksenpsykiatri.

Helse Førde har samorganisert tjenester for psykisk helse for voksne og tverrfaglig spesialisert behandling (TSB). Dette vil avspeile seg i utdanningsplanene våre for psykiatri og spesialistutdanning innen rus- og avhengighetsmedisin

Vi meiner slik samorganisering vil stimulere til å lære LIS å forstå rus-lidelser og psykiske lidelser som tilstander som skal ha samtidig fokus både i utredning og behandling. Jf ROP-retningslinja.

Helse Førde har utdanningsveksemd for LIS ved Psykiatrisk klinikk (PSK) i Førde og Tronvik, ved Indre Sogn Psykiatrisenter (ISP) i Sogndal og ved Nordfjord psykiatrisenter (NPS) på Nordfjordeid.

Beskrivelse av utdanningsvirksomheten

Psykiatrisk Klinikk Førde

PSK har øyeblikkelig hjelp ansvar for hele Helse Førde regionen (110 000 innbyggere). Det er årlig rundt 800 innleggelses, hvor mindre enn 20% er tvangsinnleggelses. Om lag 20% av pasientene er over 65 år. DPS Døgn døgn Førde/Tronvik og poliklinikkene i Førde/Florø, har lokalsykehusansvar for Sunnfjord regionen og ytre Sogn (52 000 innbyggere).

PSK har 239 årsverk, 13 overlegehjemler, 6 LIS 3 hjemler og 4 LIS 1. Har 5 sengeposter. Fire av sengepostene ligger i Førde: Akutt døgn, DPS døgn Førde (intermediær), DPS psykose og Tryggleikspost.

Rus døgn Tronvik er en åpen TSB sengepost med 15 senger, inkludert 3 senger for avrusing, 4 senger til stabilisering og 8 senger til rehabilitering. To av disse er forbeholdt brukerstyrte opphold. Opptaksområdet er heile Helse Vest. Rus døgn Tronvik er lokalisert ved Tronvik i Høyanger Kommune om lag en time kjøring fra Førde.

Psykiatrisk Klinikk har allmennpsykiatriske poliklinikker i Førde og Florø, med felles seksjonsleder lokalisert i Førde.

Hvert semester mottar Psykiatrisk Klinikk 6 medisinstudenter i klinisk praksis fra UIB.

Akutt døgn:

Akutt døgn er ein av fleire seksjonar i Psykiatrisk klinikk og har 15 sengeplassar. Vi tilbyr akutt behandling til pasientar heile døgnet. Vi tek imot pasientar til både frivillig behandling og behandling under tvang. Akutt døgn er ein lukka akuttpsykiatrisk sengepost for heile Sogn og Fjordane. Akuttposten har beredskap heile døgnet og gjev akuttpsykiatrisk hjelp til personar over 18 år. Personalet er tverrfagleg samansett.

DPS døgn Førde: DPS døgn allmenn i Førde har 15 plassar og er distriktskykiatrisk senter (DPS) for kommunar i Sunnfjord og ytre Sogn. Vi tilbyr behandling av psykosar, depresjonar, bipolare lidingar, angstlidingar og eteforstyrningar med meir. DPS døgn tek imot pasientar til både frivillig og tvunge psykisk helsevern. For å bli søkt inn til DPS døgn må pasienten kontakte fastlegen, eller bli tilvist frå psykiatrisk poliklinikk eller andre avdelingar i Helse Førde.

DPS døgn psykose:

DPS døgn psykose er ein åpen sengepost, med 8 sengeplassar, for pasientar over 18 år som er tilhørande i Sunnfjord og Ytre Sogn. Vi tilbyr utredning, behandling og rehabilitering/re-etablering av personar med psykoseliding til både frivillig og tvunge psykisk helsevern. For å bli søkt inn til DPS døgn psykose må pasienten kontakte fastlegen, eller bli tilvist frå psykiatrisk poliklinikk eller andre avdelingar i Helse Førde. Personalet ved sengeposten er tverrfagleg samansett.

Tryggleik:

Lokal tryggleikspost er ein lukka sengepost, med 3 døgnplassar for pasientar over 18 år. Vi tek imot pasientar som har behov for større grad av tryggleik og rammer enn det er ved vanlige døgnpsykiatriske einingar, òg pasientar som har dom på overføring til tvunge psykisk helsevern. Hovudvekta av pasientane har psykoseliding, men vi tek òg imot andre pasientgrupper. Det er integrert poliklinikk i sengeposten, FACT-tryggleik som følger opp aktuelle pasientar etter utskriving. Personalet ved sengeposten/poliklinikken er tverrfagleg samansett.

Voksenhabilitering: Vi er ei ambulans spesialistteneste i Sogn og Fjordane. Vi yter tenester til menneske over 18 år med funksjonshemming som følgje av medfødt/ervert skade eller sjukdom, som medfører kognitive og åtferdsmessige funksjonsproblem. Menneske med utviklingshemming og autismespekterforstyrning som har i tillegg åtferdsproblem eller psykiske lidningar, er vår prioriterte målgruppe.

DPS dag: Allmennpsykiatrisk poliklinikk lokalisert i Førde og Florø. På poliklinikkane har vi mellom anna kompetanse innan kognitiv/metakognitiv terapi, psykodynamisk behandling, emosjonsfokusert terapi, traumebehandling, og mentaliseringsbasert terapi. Ruskonsulentar kan hjelpe deg som har eit rusproblem eller som er i ferd med å utvikle rusproblem, og gjev også rettleiing og støtte til pårørande.

Konsultasjons-/liaisonpsykiatri: Avdelingen har om lag 150 tilsyn på somatiske avdelinger ved Førde Sentralsykehus.

Indre Sogn Psykiatrisenter

Indre Sogn psykiatrisenter er eit moderne distriktpsykiatrisk senter som gjev tenester til 7 kommunar i Indre Sogn. Geografisk er vi lokalisert i Sogndal kommune. Populasjonen i disse kommunene er omtrent 27 000 mennesker.

De psykiatriske sykehusfunksjonene som er knyttet til ISP ligger ved Førde Sentralsjukehus, og omfattar akuttpost, sikkerhetspost og poliklinisk habiliteringsteam (voksenhabilitering).

2 rusinstitusjoner (på Tronvik og Nordfjordeid) er også sykehusfunksjoner.

ISP er i sin helhet lokalisert ved Rutlin i Sogndal. I samme lokaler ligger også Sogndal BUP.

Indre Sogn Psykiatrisenter (ISP)

er Indre Sogn sitt distriktpsykiatriske senter (DPS). Opptaksområdet er Sogndal, Luster, Vik i Sogn, Lærdal, Årdal o Aurland. Populasjonen i desse 6 kommunane er om lag 27.000. Sogndal er ein relativt stor studieplass og studentar med behov for psykisk helsehjelp på spesialisthelsetenenestnivå kjem i tillegg. ISP er ilag med Sogndal BUP samlokalisert i Sogndal (Rutlin).

Dei psykiatriske sjukehusfunksjonane som er knytt til ISP ligg ved Førde sentralsjukehus og omfattar akuttpost, sikkerheitspost og poliklinisk habiliteringsteneste (vaksenhabilitering). I tillegg har dei to rusinstitusjonane sjukehusfunksjon (Tronvik og NPS rus).

ISP, døgn

Sengepost for psykiske lidningar og ROP pasientar, 13 senger derav ei brukarstyrt. Det blir gjeve tilbod innan psykoselidningar, stemningslidningar, angst, personlegdomforstyrningar, rus og akutt krisehandtering. I snitt er fordelinga om lag 50/50 mellom psykoselidningar og andre psykiske lidningar. Senteret er godkjent for tvang i og utan døgnopphald.

Ved sengeposten er et tilsett 1 årsverk overlege, 1 årsverk LIS, 1 årsverk psykologspesialist og 0,5

årsverk sosionom. Miljøpersonalet ca 20 årsverk er tverrfagleg samansett og dei fleste har relevant vidareutdanning.

ISP, dag

Generell/allmennpsykiatrisk poliklinikk. Utredning og behandling for heile spekteret av psykiske lidingar. Behandling med psykoforma, psykodynamisk terapi, kognitiv terapi og støtteterapi.

TSB team som følgjer opp pasientar med rusproblem, deira pårørande og kommunalt hjelpeapparat.

Alderpsykiatrisk team.

Ansvar for utredning og behandling av alderspsykiatriske problemstillingar. Tilbyr også rettleiing og undervisning til pårørande og kommunale samarbeidspartar.

ISP, dag er fullintegreert og har ei tverrfagleg behandlgruppe med psykiater, LIS, psykologspesialistar, psykologar, spesialkonsulentar rus og høgskuleutdanna personell med relevant vidareutdanning.

Ambulant psykose og rehabiliteringsteam

Har ansvaret for utredning, behandling og re/habilitering av langvarig sjuke med alvorlege sinnslidingar utanfor institusjon. Jobbar utprega ambulant og har tett samarbeid med pasientar, pårørande og kommunalt hjelpeapparat i dei 6 kommunane i vårt opptaksområde.

Ambulant team har tilsett 0,5 psykiater, 1 spesialist i rus og avhengigheitsmedisin, 2 psykologspesialistar og 2.2 årsverk miljøterapeutar.

DIPS/telefon/video for alle terapeuter 5 dager i uken. Ambulant team/ISP har 2 psykiatriske sykepleiere og 1 barnevernspedagog.

Nordfjord psykiatrisenter

Opptaksområdet har i underkant av 30 000 innbyggere bosatt i tre kommuner i Nordfjord og nordre del av Kinn kommune. Senteret har tre seksjoner, Seksjon dag, Seksjon rus og Seksjon døgn. Senteret har fire hjemler for overlege og fire for LIS 3. Senteret tar hvert semester imot to medisinstudenter fra UiB.

Senteret har godkjent psykoterapiveileder flere godkjente veiledere innen kognitiv terapi og interpersonlig psykoterapi. Mange terapeuter og miljøansatte har innføringsseminar i kognitiv terapi og SEPREP, og noen har kompetanse i emosjonsfokuset behandling. Det tilbys dialektisk atferdsterapi ved både Seksjon dag og poliklinikk.

Seksjon døgn: Har 12 plasser, to av disse er brukerstyrte og ein plass er for akutte innleggelsler. Seksjonen tar imot noe over 200 innleggelsler i året. Posten har overlege, psykologspesialist, LIS, spesialsykepleier, sosionom, jobbspesialist, erfaringskonsulent og miljøpersonell. Har ikke øyeblikkelig hjelp-plikt, men tar imot akuttinnleggelsler når det er kapasitet til det. Omtrent 20 % av innleggelsene er for akutthjelp. Seksjonen er godkjent for tvunget psykisk helsevern og tilbyr utredning og behandling av de fleste psykiske lidelser: psykoser inkludert langtidsbehandling av pasienter med schizofrenidiagnose, affektive lidelser, alvorlige angstlidelser, personlighetsforstyrrelser, alderspsykiatriske problemstillinger – inkludert kognitiv svikt, og spiseforstyrrelser. Seksjonen tilbyr systematisk, tverrfaglig behandling, ledet av psykologspesialist, for traumelidelsler.

Pasienter med alvorlige sinnslidelsler blir fulgt opp etter utskrivelse med ansvarsgruppemøter, veiledning i kommunen, poliklinisk og ambulant vurdering/behandling.

Seksjon dag: Består av voksenpsykiatrisk poliklinikk, ambulant team og FACT-team. Voksenpsykiatrisk poliklinikk har overlege, LIS, psykolog, sosionom, spesialsykepleier, spesialkonsulent for rus, et alderspsykiatrisk team, spesialkonsulent med særlig kompetanse i behandling av flyktninger og likeperson ansatt på timebasis. Poliklinikken får i overkant av 600 henvisninger fra opptaksområdet i året for alle typer psykiske plager og rusproblemer. De siste årene har det vært en markant økning i henvisninger fra kommuner som sokner til Helse Møre og Romsdal. Ventetidene er korte (under 20 dager i gjennomsnitt), og det er få saker som blir avvist. Poliklinikken har hovedansvaret for LAR i opptaksområdet og samarbeider med spesialist i rus- og avhengighetsmedisin om dette.

Eldre medisinsk poliklinikk er etablert som et samarbeid mellom Medisinsk seksjon ved Nordfjord sykehus og Nordfjord psykiatrisenter. Senteret avstår psykiater i 20% stilling til poliklinikken, som tilbyr utredning og behandling av eldre med polyfarmasi, kognitiv svikt eller falltendens.

Ambulant team: Har spesialsykepleier, sosionom, psykolog og lege. I tillegg til ordinær poliklinikk, omfatter tjenesten behandling og rehabilitering av personer med langvarige og sammensatte psykiske lidelser. Teamet har øyeblikkelig hjelp-funksjon, tilbyr akutt hjelp ved kriser og kan være et alternativ til innleggelse. Teamet er døgnåpent, og publikum kan kontakte det direkte uten henvisning. Teamet gir råd og veiledning til Nordfjord interkommunale legevakt og kommunale øyeblikkelig hjelp døgntilbud. Teamet samhandler tett med kommunale instanser.

Seksjon dag har et FACT-team med erfaringskonsulent, lege, spesialsykepleier, jobbkonsulent, sosionom og miljøterapeuter. Det blir drevet som et likeverdig samarbeid mellom senteret og vertskommunen, og det er et håp om at de øvrige kommunene vil slutte seg til teamet med tiden.

Seksjon rus: Seksjonen har ti plasser til døgnbehandling av alle typer rusproblemer. To av plassene er satt av til brukestyrt opphold, og en plass er holdt av til akuttforløpet for alkoholproblemer, som tilbyr akutt hjelp som er koordinert med Medisinsk avdeling i Helse Førde. Seksjonen har om lag 100 innleggelse i året. De vanligste problemstillingene er avhengighet av alkohol eller opioider og samtidig rusproblem og psykiske vansker. Seksjonen har erfaringskonsulent, overlege med spesialitet i rus- og avhengighetsmedisin og psykiatri, psykolog som blir spesialist i løpet av 2023, LIS 3, sosionom, jobbkonsulent, helsesportspedagog, musikkterapeut og miljøterapeuter med helse- eller sosialfaglig høyskoleutdanning.

Seksjon rus er godkjent for fordypningstjeneste for spesialiteten i psykiatri og for alle læringsmål i spesialiteten i rus- og avhengighetsmedisin.

Konsultasjons-/liaisonspsykiatri: Gjennomfører årlig om lag 25 tilsyn på somatisk avdeling ved Nordfjord sykehus. I tillegg har alle kommunene i opptaksområdet tilbud om konsultasjonsdag med LIS og psykiater ein dag i månaden.

Vaktordning

Alle 3 læringsarenaene praktiserer primærvakter med aktiv og passiv tid. På vakt dekker LIS alle døgnenheter ved sin læringsarena.

Psykiatrisk Klinikk Førde (PSK): LIS deltar i 9-delt primærvakt med overlege som bakvakt. De dekker opp både voksenpsykiatri og barne- og ungdomspsykiatri på vakt, med spesialist innenfor de ulike fag som bakvakt.

Nordfjord psykiatrisenter (NPS): LIS går i 5-6 delt primærvakt med overlege som bakvakt.

Indre Sogn Psykiatrisenter (ISP): Beredskapsordning hvor lege er tilgjengelig for sengeposten til enhver tid. Både LIS og overleger deltar som primærvakt. LIS har alltid overlege som bakvakt.

Beskrivelse av utdanningsløpene

Klinisk tjeneste:

Psykiatrisk Klinik er godkjent som utdanningsinstitusjon i psykiatri (akuttjeneste, poliklinikk allmennpsykiatri, rehabilitering av langtidssyke med alvorlige sinnslidelser, fordypning i korttidsintervensjon allmennpsykiatri). Avdelingen er også godkjent for fordypning i rus- og avhengighetsmedisin for psykiatri. Indre Sogn psykiatrisenter er godkjent utdanningsinstitusjon i psykiatri (poliklinikk allmennpsykiatri, rehabilitering av langtidssyke med alvorlige sinnslidelser). Nordfjord psykiatrisenter er godkjent utdanningsinstitusjon i psykiatri (poliklinikk allmennpsykiatri, rehabilitering av langtidssyke med alvorlige sinnslidelser, fordypning i rus- og avhengighetsmedisin).

Ved ansettelse vil LIS lage individuell utdanningsplan. Rotasjon innad eller på tvers av de ulike læringsarenaer i helseforetaket vil ivareta krav til oppnåelse av spesialitetens samtlige læringsmål. Det vil samtidig kunne avtales individuell tilrettelegging for tjeneste på andre avdelinger/læringsarenaer utenfor fylket. Det er en målsetning at LIS skal ha vært innom sengepost før tjeneste på poliklinikk.

Lege i spesialisering deltar i alt slags klinisk arbeid. De får jobbet selvstendig under regelmessig veiledning og supervisjon av ansvarlig overlege.

LIS sitt utdanningsløp følger krav til oppnåelse av læringsmål i Kompetanseplan. LIS vil delta i utredning, rehabilitering og i psykoterapeutisk, psykofarmakologisk og sosialfaglig behandling. Samtaler med pårørende, bruk av tilbakemeldingsverktøy (bl.a. NORSE) og psykoedukasjon. Gjennomføring av ECT. Innføring i LAR. Samarbeid i tverrfaglige team. Det blir gitt god innføring i Psykisk helsevernloven og andre relevante lovverk. Tjenesten inkluderer konsultasjonstjeneste overfor bl.a.: somatiske avdelinger, AMK, fastleger/kommunal helsetjeneste, NAV, barnevernet, politi og de ulike institusjonene i helseforetaket.

Ved Psykiatrisk Klinik Førde blir tilsyn i somatisk avdeling gjennomført på Førde Sentralsjukehus. Ved Nordfjord psykiatrisenter blir tilsyn i somatisk avdeling gjennomført på Nordfjord sjukehus. For Indre Sogn Psykiatrisenter vil læringsmål for tilsyn i somatisk avdeling oppnås i forbindelse med tjenestegjøring på Psykiatrisk Klinik Førde eller Nordfjord psykiatrisenter.

Psykiatrisk Klinik Førde er godkjent for akutt-tjeneste. LIS ved Indre Sogn Psykiatrisenter og Nordfjord psykiatrisenter skal gjennomføre akutt-tjenesta ved Psykiatrisk Klinik Førde for å oppnå læringsmåla innan akutfase i Helse Førde.

LIS vil på samtlige arenaer oppnå læringsmål innen samhandlingen med pasient, pårørende og kommunalt psykisk helsearbeid. I tillegg erfaring med å gi skriftlige rapporter til offentlige instanser.

LIS deltar på ukentlige møter hvor overleger og LIS som går i vakt får tilstrekkelig informasjon til å utføre vaktarbeidet og medvirker til nødvendig opplæring. LIS deltar også på tverrfaglige møter i seksjonene der de får anledning til å ta opp vanskelige eller belastende saker i et støttende kollegium.

Undervisning/fordypning:

LIS ved alle læringsarenaene: Får satt av tid til faglig fordypning hver uke. Deltakelse på kurs etter behov og interesse. Det kan legges til rette for forskning og forskningsveiledning.

LIS deltar i ukentlig internundervisning ved sengepostene eller poliklinikk og Sentralsykehusets medisinskfaglige «Fredagsmøter» annenhver uke.

I tillegg deltar LIS på obligatoriske LIS seminar i Førde ca. hver 2 uke og som er felles for LIS ved PSK, NPS og ISP. Det er tidligere søkt dispensasjon for denne ordningen, siden lang reisevei fra Nordfjord og Sogndal gjør det vanskelig å samordne ukentlige LIS-seminar. Det er lagt opp til at LIS har en aktiv deltakelse i planlegging og gjennomføring av LIS seminar.

Ved samtlige læringsarenaer har LIS tilgang på oppdatert faglitteratur. Digitale oppslagsverk som Helsebiblioteket, Norske elektronisk legehåndbok, Medline og Pubmed er enkelt tilgjengelig på alle datamaskiner knyttet til intranettet. Ved behov kan artikler enkelt fås ved å kontakte bibliotekar ved Førde Sentralsykehus. Bibliotekar kjøper inn artiklene som ønskes.

LIS har eget kontor med møbler, bokplass og datamaskin m/tilknyttet utstyr. Det er tilgang på Teams og videokonferanse/telemedisin. Overleger og LIS har kontor i samme lokale, og det er lagt godt til rette for tett samhandling og ad hoc kontakt mellom overlege og LIS.

Introduksjon av nye LIS

Ny LIS vil tas imot av seksjonsleder for å introduseres til klinikken - organisasjon/avdelinger, lokal omvisning.

Vil få tildelt kompetanseplan, klinisk veileder, laget utdanningsplan og gjort kjent med virksomhetens overordnede utdanningsløp og gjennomgang av avdelingens utdanningsprogram.

Gjennomføre e-læringsverktøy for nyansatte (bl.a. modulen: «Ny tilsatt lege»).

Seminar for innføring i suicidalrisikovurdering.

Kursing i Meona og pakkeforløp.

Informasjon om tillitsvalgtapparatet og støttekollegaordning.

Supervisjon, veiledning og faglig utvikling.

Supervisjon

Supervisjon i det kliniske arbeidet vil foregå ved at LIS følges opp av spesialist. LIS vil ha tilgjengelig spesialist i psykiatri og får tilstrekkelig supervisjon tilpasset sitt kompetansenivå ved tverrfaglig pre-visitt på avdelingen, postarbeid, poliklinikk, praktiske prosedyrer og vaktjeneste. Supervisjon vil bli gitt av klinikkens spesialister, men vil i enkelte tilfeller også kunne gis av andre spesialister (vaktarbeid) eller LIS med høyere kompetanse. Supervisjon vil være hovedfokus for den formative vurderingen. Avdelingen vil arbeide for at alle leger utvikler bedre kompetanse på supervisjon av LIS i tråd med de anbefalinger som utarbeides i Helsedirektoratets veiledere for supervisjon, veiledning og kompetansevurdering.

Veiledning

Alle LIS får tildelt individuell veileder ved ansettelse og første møte med veileder bør finne sted så snart som mulig og senest innen 3 uker etter at LIS har begynt. I psykiatri er det krav om ukentlig time klinisk veiledning med spesialist i psykiatri gjennom hele utdanningsløpet. Denne skal helst gis av overlege på samme post som LIS 3 arbeider. Ved skifte av arbeidssted tildeles LIS 3 klinisk veileder som er overlege på nytt arbeidssted. Videre er det krav om minst 3 år (minst 105 timer) ukentlig time med psykoterapiveiledning gitt av godkjent psykoterapiveileder i DNLF. I tillegg kommer ad hoc veiledning, som nå defineres som supervisjon. Vi ønsker å ivareta denne gode tradisjonen samtidig som vi er i tråd med de nye spesialistreglene (Dette er ikke et lokalt initiativ, men noe som ble

drøftet og vant bred tilslutning på møte med Spesialistkomiteen i psykiatri og ledere i utdanningsutvalg fra hele landet på dagsseminar i Oslo 20. sept. 2018).

Klinisk veileder gir 1 time veiledning i uken gjennom hele tjenestetiden. I de første møtene gjør veileder seg kjent med kandidaten og hans/hennes bakgrunn, og man gjennomgår individuell utdanningsplan. Virksomhetens overordnede utdanningsløp gjøres kjent for kandidaten ved å gå gjennom avdelingens utdanningsprogram. Innholdet i den individuelle kliniske veiledningen inkluderer bl.a.: Hvordan følges utdanningsplanen med progresjon og godkjenninger i kompetanseportalen? Hvordan oppleves de faglige utfordringene? Oppnås praktiske ferdigheter? Hvordan benyttes fordypning og opplæring ved siden av den kliniske virksomheten? Hvordan er samarbeidet med kolleger og andre faggrupper? Det gis videre plass til refleksjon over egen rolle som lege, støtte i vanskelige situasjoner og annet. Likeledes tildeles individuell psykoterveileder i starten av utdanningsforløpet, og det gis minst 105 timer psykoterveiledning (ukentlig frekvens) i løpet av spesialiseringen. Dette er likt med slik det har vært tidligere.

Helse Førde har spesialister som er godkjente veiledere innen psykodynamisk- og kognitiv terapi.

Helse Førde har etablert tverrfaglig gruppeveiledning med minimum 4 møter pr år. Her møtest LIS fra ulike spesialiteter og man vil få dekket mange av de felles kompetansemålene som er gjeldende for spesialistutdanning av leger.

Faglig utvikling

Det er opprettet en regional komite for supervisjon, veiledning og kompetansevurdering for LIS i Helse Vest. Gruppen har medlemmer fra alle Helseforetak i regionen og vil arbeide for å harmonisere veilederutdanningen regionalt og nasjonalt. De enkelte helseforetakene vil gjennomføre veilederkurs og derved legge til rette for at veiledere får formell kompetanse i veiledningsmetodikk og vurderingskompetanse. Det vil ta tid å utvikle og gjennomføre gode 7 kurs i veiledningspedagogikk i Helseforetakene, slik at spesialister og LIS får den nødvendige kompetansen som er beskrevet i læringsmålene i FKM og i veileder til veilederutdanning som er utarbeidet. De utdanningsansvarlige overleger vil inngå i et regionalt nettverk (skal utarbeides) som bidrar til at de forbedrer sine kvalifikasjoner og kompetanse innenfor utdanningsområdet. Utdanningsansvarlig overlege har ansvar for å bidra til kompetanseoverføring til alle leger i egen avdeling. Utdanningsvirksomhetene vil ta utgangspunkt i Helsedirektoratets veiledning i vurdering av LIS slik at kvalitative gode og etterprøvbare vurderinger blir utviklet i årene som kommer.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

Leder (ansvarshavende) har ansvaret for at læringsmålene godkjennes. Oppgaven kan imidlertid delegeres til utdanningsansvarlig overlege eller andre (et evalueringskollegium) slik at læringsaktiviteter og læringsmål godkjennes fortløpende. Ved å legge til rette for at flere deltar i kompetansevurderingen av LIS sikres likebehandling.

For å bidra til måloppnåelse vil LIS evalueres fortløpende i det kliniske arbeidet. Utdanningsutvalget vil ha det overordnede ansvaret for å følge regelmessig opp progresjonen av utdannelsen ved å innkalle til og gjennomføre halvårslige evalueringer med deltakelse av LIS 3, klinisk veileder, psykoterveileder og leder. Det vil også arrangeres korte møter i forkant av halvårsevalueringene med LIS 3, leder, og klinisk veileder for å sikre en helhetlig evaluering av LIS 3, samt synliggjøre utdanningens krav og vilkår. Halvårsevalueringene fungerer som evalueringskollegium, og alle oppnådde læringsmål vil fortløpende dokumenteres i kompetanseportalen.

Teoretisk undervisning

Utdanningsutvalget er ansvarlig for å planlegge og tilrettelegge den teoretisk undervisning for LIS. Det settes opp et vår- og høstsemester hvor det benyttes både interne og eksterne forelesere.

Deltakelse på undervisningen er obligatorisk og LIS har krav på å fritas fra sin vanlige tjeneste for å delta.

Ved fravær fra obligatorisk undervisning, så gjennomfører LIS selvstudie av det teoretiske innholdet og presenterer en skriftlig rapport som gjennomgås sammen med veileder.

I tillegg til vår- og høstsemestre med obligatorisk LIS undervisning, så har de ulike læringsarenaene faste ukentlige internundervisninger.

Ved deltakelse på obligatorisk LIS undervisning og ukentlig internundervisningen, så oppfyller LIS kravet om 70 timer teoretisk undervisning per år. Innhold i undervisningen velges ut på bakgrunn av læringsmålene som LIS skal oppnå og følger en rotasjonsplan innenfor tema som affektive lidelser, psykoselidelser, psykofarmakologi, traumer, personlighetsforstyrrelser, etikk/grunnlagsproblematikk m.m.

Felles kompetansemål (FKM)

Felles kompetansemøduler (FKM) består av et sett av læringsmål, som strekker seg gjennom hele utdanningsforløpet til den enkelte lege i spesialisering (LIS). Læringsmålene dekker et grunnleggende sett av kompetanser alle leger må ha for å fungere optimalt i legerollen. FKM læringsmålene er inndelt i følgende områder:

- Etikk
- Forebygging
- Forskningsforståelse
- Kommunikasjon
- Kunnskapshåndtering
- Kvalitet og pasientsikkerhet
- Lovverk
- Pasient- og brukermedvirkning
- Pasient- og pårørende opplæring
- Samhandling
- Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse

Læringsaktiviteter for å oppnå kompetansekravene i de felles kompetansemålene:

- E-læring (kompetanseportal, nettkurs av Dnlf)
- Kurs i administrasjon og ledelse
- Obligatoriske grunnkurs i psykiatri I-V
- Internundervisning med tema relevant for felles kompetansemål
- Veiledning/supervisjon
- Prosjektoppgave i kunnskap og forbedring
- Tverrfaglig simulering
- Introduksjonsdager på sykehus
- Fagdager og samhandlingskonferanser med førstelinjetjenesten
- Nasjonale faglige retningslinjer
- Prioriteringsveileder i psykisk helsevern for voksne

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Utdanningsutvalgets oppgaver:

Utdanningsutvalget ivaretar LIS sine interesser og påser at gjeldende anbefalinger vedrørende veiledning og øvrige utdanningsaktiviteter følges. Det vil til enhver tid være minimum én veileder og 1 LIS representert. Utdanningsansvarlig overlege er leder for utdanningsutvalget.

Utdanningsutvalget vil på vegne av avdelingsledelsen utarbeide en utdanningsplan for avdelingen i henhold til læringsmål for LIS. Utdanningsutvalget har ansvar for å oppnevne en fast veileder for den enkelte LIS og være bindeleddet mellom LIS, veileder og avdelingens ledelse.

Utvalget vil sette sammen en plan for veiledning og veiledningsgrupper.

Som del av avdelingens utdanningsplan tilrettelegger utdanningsutvalget avdelingens internundervisning med relevant innhold. Tema fra felles kompetansemoduler vil med jevne mellomrom diskuteres i internundervisningen, og utdanningsutvalget vil ha et ansvar for at læringsmetodene som brukes i internundervisningen gir rom for refleksjon, interaktivitet og feedback.

Utdanningsansvarlig overlege sin funksjon i klinikken:

Har et hovedansvar for kvalitetssikring, koordinering og administrering av utdanningen på avdelingen, der ansvarlig leder ikke selv kan ivareta denne rollen på en tilfredsstillende måte. Dette innebærer bl.a. følgende oppgaver:

- Leder av Utdanningsutvalget som er felles for PSK, NPS og ISP.
- Deltar i Regionalt Utdanningsråd/-nettverk.
- Innkaller til møter i Utdanningsutvalget den første tirsdag i hver måned, men hyppigere ved behov.
- Planlegger og følger opp gjennomføring av obligatorisk LIS-undervisning.
- Deltar på kurs for kompetanseheving av utdanningsansvarlige overleger.
- Skal bidra til kompetanseoverføring til alle leger i egen avdeling.

Utdanningsutvalgets sammensetning per 23.08.23:

Leder/Utdanningsansvarlig overlege:

Sigmund Erling Bjørhovde, spesialist i voksenpsykiatri og allmenntilleggsmedisin, Psykiatrisk Klinikk Helse Førde. Seksjonsleder for behandlerseksjonen ved Psykiatrisk Klinikk.

Kaj Espen Nyland, spesialist i voksenpsykiatri og spesialist i rus og avhengighetsmedisin, Psykiatrisk Klinikk Helse Førde. Medisinsk faglig rådgiver ved Psykiatrisk Klinikk.

Gro Selås, spesialist i voksenpsykiatri (spesialområde alderspsykiatri), Indre Sogn Psykiatrisenter Helse Førde

Jose Fernando Arango Restrepo, Lege i spesialisering i voksenpsykiatri, Psykiatrisk Klinikk Helse Førde (LIS representant i Utdanningsutvalget for samtlige læringsarenaer).

Forskning

Forskningsgruppe for psykiske lidelser og rus (PHR) forsker på samarbeidsrelasjoner i behandling, klinisk tilbakemelding for kvalitetsforbedring, reell og realistisk brukermedvirkning, innovasjon og implementering, og på sammenhengen mellom psykisk og somatisk helse.

Helse Førde opprettet PHR ved styrevedtak i samarbeid med Høyskolen i Sogn og Fjordane (nå Høyskolen på Vestlandet), som tematisk satsing i 2014. Helse Førde sikrer basisfinansiering over hele satsingsperioden, i første omgang ut 2020 før evaluering, og høyskolen har bidratt med prosjektfinansiering. Forskningsgruppen samarbeider ellers tett med Institutt for klinisk psykologi ved Universitetet i Bergen rundt doktorgradsutdanningen. 1linikken har flere (psykologer) i doktorgradsforløp og har psykologspesialist med Professorkompetanse.

For å oppnå grunnleggende kunnskaper i biomedisinske og psykiatriske evaluerings- og forskningsmetoder, slik at LIS skal lære å forstå og anvende metoder for egenkontroll, evaluering og kvalitetssikring – så må LIS ha tilstrekkelig kunnskap til å forstå begreper og metoder som brukes i vitenskapelige artikler. LIS vil få innføring i prinsipper for vitenskapelig publisering og få tilrettelagt arbeidssituasjonen slik at det tillates regelmessig oppdatering i status for relevant forskningsfront.

Klinikken vil kunne legge til rette for LIS som ønsker å delta i forskning eller begynne i doktorgradsforløp. Lokal professorkompetanse og PHR, samt eksterne samarbeidspartnere, er ressurser som vil gjøres tilgjengelig for LIS i forskning.

Lokal (og eksternt) kompetanse vil benyttes for å sikre læringsmål knyttet til forskning, bl.a. ved at forskning kommer inn i den obligatoriske LIS-undervisning, i tillegg til at LIS vil tilegne seg kunnskap i løpet av de obligatoriske grunnkurs i psykiatri. Det er en målsetning at forskning skal bli en mer integrert del av den kliniske hverdagen ved Psykiatrisk Klinik.

Individuell utdanningsplan <Standard tekst: ved tilsetting vil det utarbeides en individuell utdanningsplan for LIS, som viser hva LIS skal gjennomføre (læringsmål, læringsaktiviteter og læringsarenaer), baser på hvor i utdanningsløpet LIS starter. Den individuelle utdanningsplanen utarbeides av LIS i samarbeid med veileder og evt. Utdanningsansvarlig overlege. Planen skal godkjennes av leder>

Simulering og ferdighetstrening

Sammen med spesialist opplæring i strukturerte intervju – og skåringsverktøy.

Opplæring i suicidalrisikovurdering.

Simulering i opplæring av ECT.

Simulering i gjennomføring av tvangstiltak: beltelegging, tvangsmedisinering. Grupper og rollespill (Innføring i terapiformer: kognitiv/psykodynamisk/gruppe. Øve på kliniske situasjoner: Innkomst, utskrivningssamtale, suicidal- risikovurdering).

Følgevakter før selvstendig vakt.

Tillitsvalgte

YLF er en undergruppe av Den Norske Legeforening, og representerer alle leger i spesialisering (LIS) i Helse Førde som er medlem av Den Norske Legeforening. YLF er representert i Helse Førde med en Foretakstillitvalgt og en Hovedtillitsvalgt, i tillegg til tillitsvalgte på klinikknivå og avdelingsnivå.

YLF har ett tett samarbeid med overlegeforeningen, og sammen representerer de Den norske Legeforeningen. YLF jobber for å sikre gode og trygge arbeidsvilkår for unge leger, og for å sikre at Helse Førde utdanner gode spesialister for fremtiden.

Kontakt

Direktør Psykisk Helsevern: Børge Tvedt

Utdanningsansvarlig overlege: Sigmund Bjørhovde og Kaj Espen Nyland